

SEGON ESBORRANY D'ESTATUT DE L'ESTUDIANT UNIVERSITARI

ANÀLISI

"617.- Obedeced, como en manos del artista obedece un instrumento -que no se para a considerar por qué hace esto o lo otro-, seguros de que **nunca se os mandará cosa que no sea buena y para toda la gloria de Dios.**"

(J.M. Escrivà de Balaguer i Albàs, Camino. Fundador de l'Opus Dei)

Amb data de 22 de gener les assemblees d'estudiants han pogut conèixer el fruit de les converses mantingudes entre el [sindicalisme estudiantil groc](#) i la ministra: el [segon Esborrany de l'Estatut de l'Estudiant Universitari](#), catorze capítols, 77 articles. Molt extens i d'un intervencionisme escandalós. S'ha d'aprovar mitjançant real decret i, **com ja molt bé sap la Ministra, no té més funció que a) donar un toc de "talant" a la gestió del govern de l'olla a pressió universitària - i educativa en general-, b) asfixiar institucionalment d'un cop per a tots els rebrots democràtics de base, és a dir, les assemblees i c) vendre mà d'obra barata i sense drets a les "empreses col·laboradores"**.

Fa uns dies vam oferir un [anàlisi provisional](#) i sembla que diverses qüestions han estat discutides pels aprenents de la política, tot i això, com sempre **els oblitats estan plens de memòria i tot està ben lligat i encabit dins dels esquemes de l'[Acord General de Comerç de Serveis \(AGCS\)](#)**.

[per als interessants continuar [defensant que no existeix cap lligam](#) entre aquest acord i Bolonya recomanem la lectura d'[aquest dossier de l'ANECA precisament sobre l'AGCS](#), col·laboració oportunament rebuda].

CONTEXT

Davant les [mobilitzacions estudiantils universitàries](#) i cada cop amb més seguiment als centres de secundària (al qual s'afegeix el rebuig del professorat d'una banda de la [Llei d'Educació Catalana](#) i d'altre a la impartició en anglès de l'Educació per a la Ciutadania: [els rectors ploreu](#), la Ministra segueix de ruta [propagandística](#) de l'Estratègia 2015, [promet una campanya publicitària](#), l'aprova i [al·licona als mitjans de masses](#), [Zapatero corre ràpid a la tele](#) per dir que la LOU no té res a veure amb Bolonya (ja no s'en recorda [del que va dir al 2001](#)), s'anuncien reunions a tort i a dret amb diferents sindicats estudiantils grocs... i ops!! De cop i volta, tenim un munt de beques. D'aquesta successió d'esdeveniments s'extreuen, al menys, dues conclusions ràpides:

- a) El menú bolonyès és indigest fins i tot per als pròcers de la reforma i el moviment estudiantil fa mal, molt de mal, i més encara en temps de crisi (**qui es**

creu ara el compte de la prosperitat, l'excel·lència i la fulgurant carrera professional?).

- b) El PSOE no té massa imaginació- res de nou per altre banda- però tampoc la dreta casposa o l'esquerra oportunista. Tampoc res de nou.

[Ampliació: El govern espanyol aprova [l'estratègia de comunicació del Pla de Bolonya](#)

([2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#), [7](#), [8](#), [9](#), [10](#), i [11](#)).]

[El govern espanyol aposta per [l'enfortiment de les humanitats i les ciències socials](#)

([2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#), [7](#), [8](#), [9](#), [10](#), i [11](#)).]

Font: Enric Canela

ANÀLISI DE L'ESTATUT

S'ha optat per un **anàlisi temàtic**, tot i que mereix la pena fer una repassada capítol per capítol per veure com, el temps dona la raó al moviment estudiantil i comprovar que la universitat com a espai de creixement desapareix paràgraf darrera paràgraf. **Un reglament disciplinari verticalista, restrictiu i orientat a un centre de formació professional avançat al qual s'atorguen els mateixos drets als que vulguin estudiar a la privada que la pública. Si aquest esborrany tira endavant l'[Opus Dei](#) i els [Legionarios de Cristo](#) ben poder celebrar una nova conquesta mercantil i ideològica contra l'interès públic ara a l'educació superior.**

[[Escoles i Universitats que han signat acords de col·laboració espiritual amb l'Opus Dei](#)]

[+ notícies referents a l'Opus i Bolonya]

I. BORJA MARI NO VOL SER DISCRIMINAT PER PIJO

Aquest estatut posa en peu d'igualtat a tots **els estudiants universitaris, siguin de la pública i de la privada**, així com als futurs universitaris dels plans d'extensió i de formació al llarg de la vida (majors de 40 anys) pel que fa a totes les avantatges que fins ara es restringien a la pública : beques, ajuts, ...

Els articles 1 i 2 equiparen el tractament dels estudiants universitaris de centres privats i públics i adscrits, pel que fa a tots els aspectes tractats al llarg del text: Representació estudiantil, dret a beques i ajuts, dret a habitatges universitaris, ...

Art.2.1. "Todos los estudiantes universitarios tendrán garantizada la igualdad de derechos y deberes. Independientemente del centro universitario, de las enseñanzas que se encuentre cursando y de la etapa de formación a lo largo de la vida que se encuentre cursando"

L'obertura d'un mercat de serveis educatius lliures implica que, d'haver-hi beques i ajuts, aquests s'han de donar amb igualtat de condicions per accedir a qualsevol proveïdor de tomàquets [és a dir, títols]- per tal d'evitar distorsions a la "lliure competència". Aquesta equiparació fa palmari l'anunci: o bé desapareixen les beques o bé s'estenen per a estudiar en la pública i la privada. Com que hi ha manca de fons públics - entre d'altres qüestions per l'eliminació d'impostos als privilegiats, com ara el de successió i herències, per la subvenció a la banca que ha tret beneficis milionaris- la previsió era que hi hagués una conversió de les beques en préstecs i les beques conegudes fins ara, desapareixien del mapa. Com [vam explicar fa uns dies](#): **La dotació per a beques anunciada a tort i a dret és de "caràcter extraordinari", insuficient i de fet, al Reglament, l'èmfasi de la responsabilitat en aquesta matèria es deriva a les universitats les quals no tenen una situació precisament boiant.**

II. GRADUAT EN NUTRICIÓ ESPECIALITAT: TELEPIZZA AVANÇAT

L'Estatut **dóna carta de naturalesa al reconeixement de les experiències laborals com a coneixement universitari**, sota diverses modalitats. (art.7; art.8.1.e.; art.10.d; art.12.a;) I reconeix com a dret el dret a pagar per treballar sense drets a una empresa en règim de pràctiques (art.8.1.j).

Art.7. [...] "los estudiantes tendrán derecho, en cualquier etapa de su formación universitaria, a que se reconozcan las competencias o la experiencia profesional adquiridas con carácter previo. Dicho reconocimiento será incluido, en su caso, en el Suplemento Europeo al Título".

Art.8.1. e. Son derechos de los estudiantes universitarios [...] "La validación, a efectos académicos, de la experiencia laboral o profesional, de acuerdo con las condiciones que fije la universidad".

Art.10.e. Son derechos particulares de los estudiantes de máster [...] "El reconocimiento de su formación previa o, en su caso, de las actividades laborales o profesionales desarrolladas con anterioridad a sus estudios de Máster"

Art.12.a. "Que las universidades desarrollen sus programas de formación continua con criterios de calidad, y sistemas de admisión flexibles que incluyan el reconocimiento de la formación y de la actividad laboral o profesional previas"

III. L'EUROCRÈDIT NO SERVEIX PER A RES I EL SET ÉS UN CALAIX de sastrre.

il·lustra a la perfecció la fal·làcia de la coordinació europea i la no equivalència "adquisitiva" dels eurocrèdits. Art. 19 "Reconocimiento académico".

Art.19. Reconocimiento académico [...] apartado 1: "En dicho contrato de estudios quedarán reflejadas las actividades académicas que se desarrollarán en la universidad de destino y su correspondencia con las de la universidad origen, así como la **valoración, en su caso, en créditos europeos**".

Apartado. 3 "Para el reconocimiento de competencias y conocimientos, las Universidades atenderán al **valor formativo conjunto de las actividades académicas** desarrolladas, y **no a la identidad** entre asignaturas y programas"

Apartado 4. [...] A tal efecto, las universidades establecerán **tablas de correspondencia** de las calificaciones en cada **convenio bilateral de movilidad**"

IV. UNIVERSITAT AUTÒNOMA DEL BANC SANTANDER S.A.

Eleva a rang d'institució universitària a els entitats col·laborades i contractadores amb la universitat pel que fa al respecte de la seva imatge, instal·lacions, ... Es fa palès a l'article 13 dedicat als "deures dels estudiants", p.e.

Art.13. c. "Cuidar y usar debidamente los bienes, equipos, instalaciones o recinto de la universidad o de **aquellas entidades colaboradoras de la misma.**"

Quines són les entitats col·laboradores de les universitats?

V. LA DEMOCRÀCIA - MÉS- VIGILADA ALS CAMPUS

Activitat política als campus universitaris. Aquest estatut **Condiciona la representació estudiantil suprauniversitària a criteris d'adhesió ideològica a la reforma universitària (art.44.1)**

Art.44.1. "Las asociaciones estudiantiles de las universidades [...] tendrán derecho a integrarse en redes o confederaciones de carácter nacional o internacional, siempre que éstas tengan objetivos acordes con los fines propios de la universidad"

A més d'abundar en la **restricció del dret a manifestació als campus**: L'article 8.1.q no recull el dret a la manifestació i estableix com a límits de l'exercici de drets polítics fonamentals "la corresponsabilitat en la gestió educativa i del **respeto proactivo**^[1] a las personas y a la **institución universitaria**".

Art.8.1.q. "La libertad de expresión, de reunión y de asociación en el ámbito universitario, como expresión de la corresponsabilidad en la gestión educativa y del respeto proactivo a las personas y la institución universitaria."

L'article 13.e diu que és deure de l'estudiant "participar **de forma responsable** en las actividades universitarias y **cooperar en el desarrollo normal de las mismas**"; art.13.g. "Respetar el nombre, los símbolos y emblemas de la universidad o de sus órganos, así como **su debido uso**"; art. 13.h "**Respetar los actos académicos** de la universidad".

Al final de l'apartat de deures s'afegeix:

Art.13.3. "El incumplimiento de estos deberes dará lugar a las responsabilidades y sanciones disciplinarias previstas en este Estatuto y/o en la **legislación de aplicación**".

Què diu "este Estatuto"? Capítol IX "Règimen de convivencia activa y corresponsabilidad universitaria" diu que en un termini

"de un año se tipificarán como infracciones leves, graves o muy graves los comportamientos, acciones u omisiones que supongan el incumplimiento de los deberes de los estudiantes. Asimismo se determinarán las sanciones disciplinarias que correspondan a cada caso". (art.53).

Al qual s'afegeix un interessant **article 54. de "responsabilitat civil"** que diu al seu primer apartat:

"Quien *por acción u omisión* cause daños a los bienes de la Universidad, sean muebles o inmuebles, o a las personas, además de la sanción disciplinaria [...] deberá indemnizar a aquella por los perjuicios causados, que deberán ser fijados en la resolución que ponga fin al expediente disciplinario".

L'incumpliment de pagament de la "multa" suposa l'expulsió de facto de la universitat (apartat segon).

Per tant, de moment continua vigent el Reglamento de Disciplina Acadèmica de 1954, el qual tampoc difereix gaire del contingut d'aquest text nascut en "democràcia [click per veure més gran]:

CAPITULO III

De los escolares

Art. 5.º Las faltas de los escolares serán:

a) Graves:

- 1.º Las manifestaciones contra la Religión y moral católicas o contra los principios e instituciones del Estado.
- 2.º La injuria, ofensa o insubordinación contra las autoridades académicas o contra los Profesores.
- 3.º La ofensa grave de palabra u obra, a compañero, funcionarios y personal dependiente del Centro.
- 4.º La suplantación de personalidad en actos de la vida docente y la falsificación de documentos.
- 5.º La falta de probidad y las constitutivas de delito.
- 6.º La reiteración de faltas menos graves.

b) Menos graves:

- 1.º Las palabras o hechos indecorosos o cualesquiera actos que perturben notablemente el orden que debe existir en los establecimientos de enseñanza, dentro o fuera de las aulas.
- 2.º La resistencia, en todas sus formas, a las órdenes o acuerdos superiores.
- 3.º Las faltas de asistencia a clase y los demás hechos comprendidos en los números anteriores, cuando tengan carácter colectivo.
- 4.º La reiteración de faltas leves.

c) Leves:

Serán faltas leves cualesquiera otros hechos no comprendidos

Sobre la representació estudiantil, estableix un **Consell d'Estudiants** al qual ara sembla que hi ha oportunitat per a les assemblees (l'article 38.4.a; art.57.1.a. remet als representats escollits a Claustre segons les normatives de cada universitat)

Art.39.4.a. "Son representantes de los estudiantes: los estudiantes que, elegidos por sus compañeros, forman parte de los órganos colegiados de Gobierno de la Universidad [...] o *cualquier otro órgano de representación estudiantil*".

I, per descomptat, estableix la quota per als sindicats grogs que han col·laborat a la redacció d'aquest document (art. 57.1.b) i **oopsss!! sorpresa!! La presidència (el Ministre/a) designa a cinc representats al seu criteri: exemple pràctic de democràcia... orgànica i vertical.**

VI. BEQUES : BORJA MARI TAMPOC VOL DESCUIDAR EL NEGOCI DE PAPÀ

Fa molt d'èmfasi estètic en que s'ha de poder compatibilitzar el treball i l'estudi (art. 8.1.u; , tot i això la responsabilitat queda estrictament a les mans de les universitats. **Cal recordar que un dels indicadors de qualitat universitària és la ràtio d'estudiants que finalitzen els seus estudis en el termini teòric de la dedicació a temps complert, ...** Paper mullat, el dret a escollir el grup (art. 9.b) i conèixer amb antelació a la matrícula els horaris no poden ser presentats com avenços cap a la igualtat social al sí de la institució, són drets bàsics fins i tot des d'uns mínims de concepció de l'estudiant com a "client".

Pel que fa **la política de beques** es desglossa en dos apartats el referent a la mobilitat, responsabilitat que deixa a les mans de les universitats (Capítol IV, art.18) i al Capítol VIII de "Becas y ayudas al estudiante" fa corresponsable a l'Estat i a les universitats de garantir l'accés als programes així com "a recibir cobertura en determinadas situaciones" (art.47.1) i recull explícitament "en todo caso, el principio general de que ningún estudiante haya de renunciar a sus estudios universitarios por razones económicas". A l'article 50 anomenat "Garanties" introdueix una actualització dels llindars de renda màxima - ara ja de per sí molt baixos - , tot i que no introdueix cap contemplació referent a les disparitats del cost de la vida, fet especialment greu per als estudiants del Principat en aquest cas (amb un IPC molt per sobre de la mitjana de l'Estat espanyol). I el compromís de resoldre les convocatòries de beques i ajuts al primer trimestre, tot un avenç. (art.50.3) així com el compromís de que no es reduirà la partida de beques i ajuts a causa de la introducció de préstecs -renda (art. 50.1.).

Si aquest reglament fos per als estudiants de la pública, cap problema, però, l'Estat ha de garantir el dret a estudiar en ESADE o a la San Pablo CEU? Arribat a aquest punt, els ajuts compensatoris de fins al 85% del cost d'oportunitat per no poder exercir l'activitat laboral és una broma de molt mal gust. (Art. 49.b) A cup d'ull és clar que el cost d'oportunitat laboral del fill d'un directiu de banc serà molt més elevat que el d'un fill de paleta. **Però això no deixa de ser una qüestió poc rellevant si tenim en compte que els anuncis de la Ministra de les dotacions per aquests programes tenen una limitació de fons molt greu: la seva excepcionalitat, com vam comentar fa uns dies. Paper mullat i interclassisme barruer.**

Finalment cal afegir un gir lingüístic molt interessant: **l'Estatut anomena ajuts al que fins ara es coneixia com a beca:** un programa d'ajuts és "un proceso no selectivo ni competitivo, que supondrá la asignación inmediata para todo estudiante que cumpla los

requisitos que se determinen". I per tant una beca és "un proceso de selección competitivo entre estudiantes cuya candidatura cumpla los requisitos exigidos". Hem de recordar que l'actual Programa de Beques de Règim General cobreix a tots els estudiants que compleixin els requisits, tants com siguin - per això s'han cuidat bé d'actualitzar en termes realistes els llindars de renda màxima-

El que és més cridaner d'aquest apartat és que finalment es confirma que per a fer màsters (siguin oficials o no, una ommissió molt rellevant) no hi ha beques ni ajuts: préstecs -renda (art.49 apartat m).

Art.49.4." [...] El Estado y las universidades regularán las correspondientes normativas y desarrollarán programas, generales y propios, de becas y ayudas que atiendan al menos, a los siguientes aspectos [...] Apartado m) Préstamos renta para universitarios para los estudios de máster"

VII. MÀ D'OBRA MÉS BARATA ENCARA: (des) REGULACIÓ DE LES PRÀCTIQUES.

De les "pràctiques acadèmiques externes", com diem els estudiants tenen el dret de pagar (la matrícula) per treballar gratis a empreses externes sense drets laborals de cap mena i a sobre, la universitat ha d'oferir beques a aquests efectes (art.49. apartat l) i per a la cobertura del segur mèdic. La regulació s'estableix a l'article 26. Actualment existeixen dos decrets que regulen aquestes pràctiques - "regulació" és un concepte prou generós en realitat -. Tanmateix, a quina regulació remet l'Estatut, als decrets vigents de regulació d'aquestes pràctiques "fraudulentes" i que estan sent denunciades fins i tot pel sindicalisme oficial de CC.OO? No. De cap manera. Ni tan sols això.

[\[reials decrets 1497/1981 i 1845/1994](#)

[Jòvenes y prácticas en los centros de trabajo. Estudio encarregat per CC.OO Juny 2007](#)

[Inserción laboral de los becarios. Instituto Universitario de Investigación Ortega y Gasset. Octubre 2006](#)

Converteix la remuneració en "ajut a l'estudi" (art. 26.7)

Art. 26.7 "En los convenios de colaboración se podrá establecer financiación por parte de las entidades colaboradoras correspondientes, en concepto de ayuda al estudio."

i a més a més, **el propi Estatut incentiva i naturalitza les convocatòries de beques de col·laboració** "per a la realització de tasques o serveis determinats dins les universitats" (art. 49. apartat n), **tinguin o no res a veure amb els estudis, més mà d'obra barata:**

Art.49.4." [...] El Estado y las universidades regularán las correspondientes normativas y desarrollarán programas, generales y propios, de becas y ayudas que atiendan al menos, a los siguientes aspectos [...] Apartado n) Becas para la realización de tareas o servicios determinados dentro de las universidades, o como reconocimiento de actividades desarrolladas dentro de la universidad"

Normal, al cap i a la fi , si et reconeixen com a aprententge les hores com a repartidor del Telepizza, per què no la col·locació de llibres als prestatges de les universitats o fer tràmits burocràtics a low cost per a la institució?

Aquestes polítiques de reducció de despesa de personal per a entitats externes (empreses) i per a la pròpia universitat arriba a nivells paroxístmics a l'article 51.2 sobre la cobertura de l'assegurança sanitària:

Art. 51.2. "La realización de determinadas actividades universitarias de tipo práctico dentro o fuera de recintos universitarios, tendrá cobertura sanitaria con cargo a los presupuestos generales de la universidad, o incluida en las tasas académicas, en su caso".

Compte: t'ho pagues tu o la universitat, però en cap cas l'entitat a la qual facis pràctiques externes. Una ganga!!

VIII. I LA SEGONA CONVOCATÒRIA?

Sobre l'avaluació. Absolutament res de nou. Les universitat tenen potestat discrecional per fer i desfer com fins ara, el sostre de reclamació màxim segueix sent el Rector i res més. És a dir, **la segona convocatòria queda estrictament a mans dels Departaments de cada universitat (art. 28.2):**

Art. 28.2 "Corresponde a los Departamentos fijar criterios de evaluación que hagan posible la concurrencia de los estudiantes a las convocatorias que, para cada curso académico, se fijen en las normas de permanencia de la universidad"

Ja sabem quina tendència s'està duent a terme als campus: [Què està passant amb la segona convocatòria?](#)

IX. VALORS DEMOCRÀTICS PER A ÒRGANS ESTAMENTALS

Sobre l'educació en valors i el conflicte obvi d'incloure universitats de l'Església dins del pack d'universitats. Deixant de banda que la denominació és perillosament semblant a la que es fa servir per a parlar del "joven descarrilat" de secundària - i altres individus susceptibles d'haver ser adoctrinats en les excel·lències "democràtiques" del Regne d'Espanya i el seu esplendor democràtic sense trencaments-, l'article 6 indica

Art.6. [...] "las universidades incorporarán a sus objetivos formativos su formación personal y en valores".

Complementat amb l'article 8.1.b a on parla de drets diu

Art. 8.1.b. "La formación académica de calidad en competencias, habilidades y destrezas que corresponda a los estudios elegidos, así como la **formación activa en valores de cultura democrática, tolerancia e igualdad, que permitan su educación integral como individuo**",

... desenvolupat al Capítol XII (De la formació en valors). Molt interessant si no fos pel fet de **que bona part de la xarxa universitària privada és patrimoni**

espiritual de l'Opus els qual, en aquests mateixos termes, ja indiquen se'n fan càrrec de la formació en valors dels seus estudiants. A continuació unes cites recordatori del nivell democràtic, tolerant i d'educació integral del fundador de la secta, **Escrivà de Balaguer**:

"Si queréis entregaros a Dios en el mundo, antes que sabios *-ellas no hace falta que sean sabias: basta que sean discretas-* habéis de ser espirituales, muy unidas al Señor por la oración: habéis de llevar un manto invisible que cubra todos y cada uno de vuestros sentidos y potencias: orar, orar y orar; expiar, expiar y expiar." (946 *Camino*).

"Eres curioso y preguntón, oliscón y ventanero: ¿no te da vergüenza ser, hasta en los defectos, tan poco masculino? -Sé varón: y esos deseos de saber de los demás trócalos en deseos y realidades de propio conocimiento." (Camino n. 50).

[1] **Proactividad** es un término acuñado por [Viktor Frankl](#), un neurólogo y psiquiatra austriaco que sobrevivió a los campos de concentración [nazis](#), en su libro *Man's Search for Meaning (El hombre en busca de sentido*, 1946). Años después el término se popularizaría en muchos libros de [autoayuda](#), desarrollo personal y empresarial gracias al best-seller [Los siete hábitos de las personas altamente efectivas](#) del autor [Stephen R. Covey](#). Proactividad es una actitud en la que el sujeto asume el pleno control de su conducta vital de modo activo, lo que implica la toma de iniciativa en el desarrollo de acciones creativas y audaces para generar mejoras, haciendo prevalecer la libertad de elección sobre las circunstancias de la vida. El concepto opuesto es el de reactividad, o tomar una actitud pasiva y ser sujeto de las circunstancias y por ende, de los problemas. La definición extendida por Covey dice que la conducta individual es función de las decisiones propias y no de las condiciones.

<http://es.wikipedia.org/wiki/Proactividad>